

Interior digitalitza documentació dels Mossos d'Esquadra del segle XIX i principis del XX

- Els escrits documenten una època (1826-1929) marcada per les carlinades, el bandolerisme i la delinqüència en una zona rural de Catalunya

El Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació ha digitalitzat més de 10.000 pàgines de llibres i documents de treball dels Mossos d'Esquadra a la comarca del Penedès del segle XIX i de principis del XX que revelen aspectes quotidians del seu funcionament en aquella època, com per exemple com era la seva indumentària reglamentària, les seves competències en trànsit, control del joc i transport, els agraïments que rebien de la ciutadania o la prohibició d'acceptar "*dádivas*" per Nadal.

Els originals dels documents històrics es conserven a l'Ajuntament de Mediona, on en aquella època hi havia una caserna dels Mossos d'Esquadra.

Aquests documents, de gran valor històric, contenen informació de les actuacions dels Mossos d'Esquadra a la comarca entre els anys 1826 a 1929 i la zona documentada és la de la muntanya compresa entre Mediona, Font-rubí, la Llacuna i Sant Quintí.

Els documents digitalitzats són llibres d'actuacions diàries de les esquadres, correspondència amb diferents unitats i administracions (judicial i governativa), informes sobre persones, llibres de visites a les diferents masies del districte que tenien adjudicat i normativa (circulars, ordres, decrets, etc.) sobre com havien d'actuar els mossos.

Entre d'altres curiositats que han trobat els historiadors en aquest documents figura una circular per la qual els Mossos d'Esquadra no poden practicar serveis on hi hagi la Guàrdia Civil i unes graelles per al control de pràctiques de tir, així com la forma i les mides de la silueta que s'havia d'utilitzar per les pràctiques i la puntuació segons les diferents parts del cos.

Dia... de... d. 19... -- Estado de Eire... Siempre cumplido en el servicio...
 Silueta...

Clase	Nombres	Edad	Ejército	Vestimenta			Posición	Bultos	Observaciones
				1	2	3			
Subv.		200	10		3		De pie	6	Hacia su lado de... tantas vueltas de... lidad
Mayor		200	10	2	11	11	En botellas	2-2	
5 ^a									

Nota: ha caminado... fortificación... ha sufrido el despropósito...

Relación de traidores clasificados

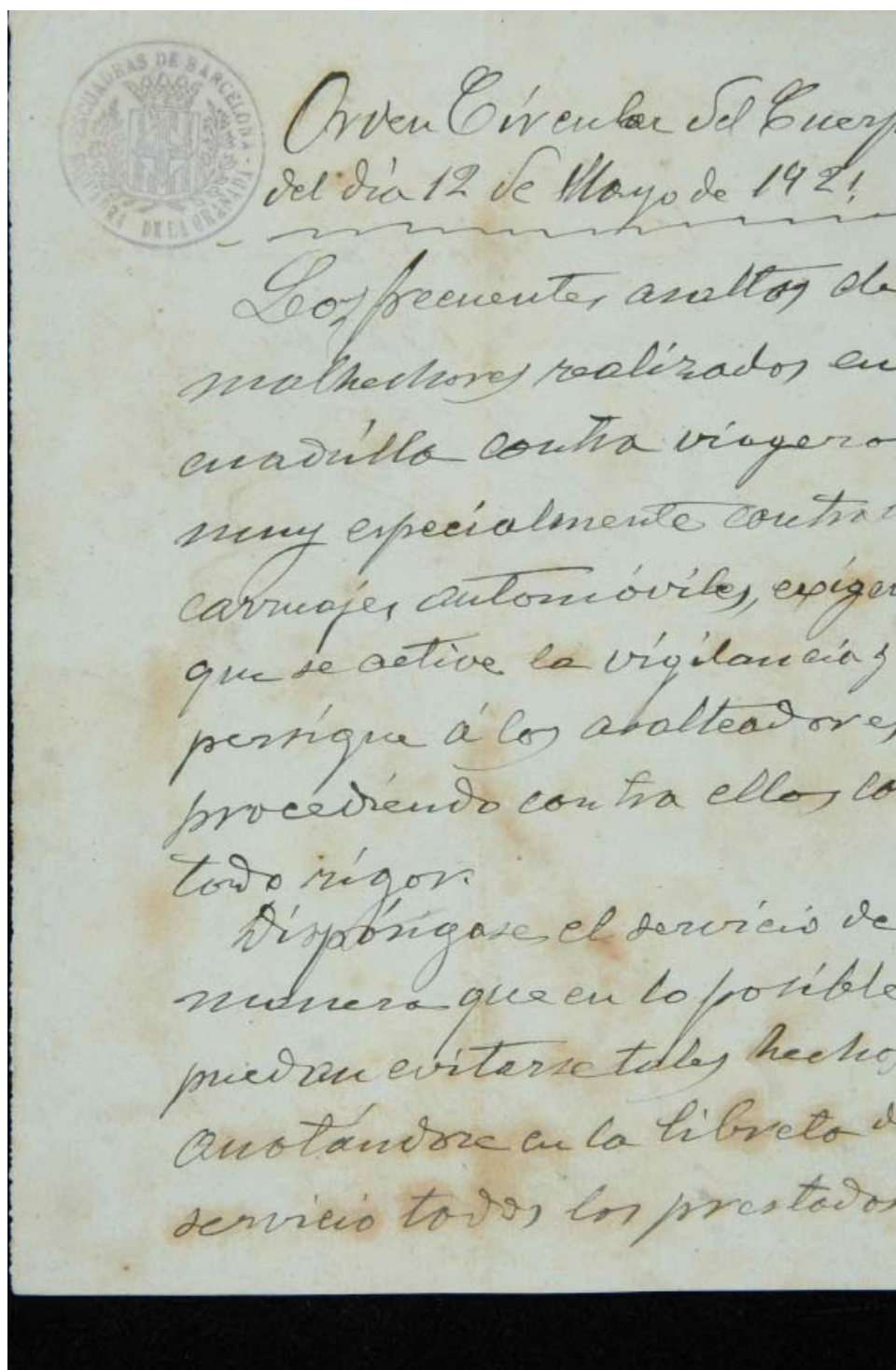
Clase	Nombres	Día		Mes		Día		Mes		Observaciones
		1	2	1	2	1	2	1	2	
Subv.		1	2	3	4	5	6	7	8	
Mayor		3	4	5	6	7	8	9	10	

També hi ha circulars sobre com ha de ser l'uniforme, com per exemple un document de 1904 que prohibeix l'ús de la gorra amb visera i es recorda que la única gorra reglamentària és "la prenda llamada gorra de cuartel, que según Reglamento será de paño azul ribeteada de grana".

Altres circulars internes donen instruccions sobre com s'ha d'actuar en les competències que tenien els Mossos i les tasques en matèria d'inspecció de joc, transport de viatgers i mercaderies i trànsit.

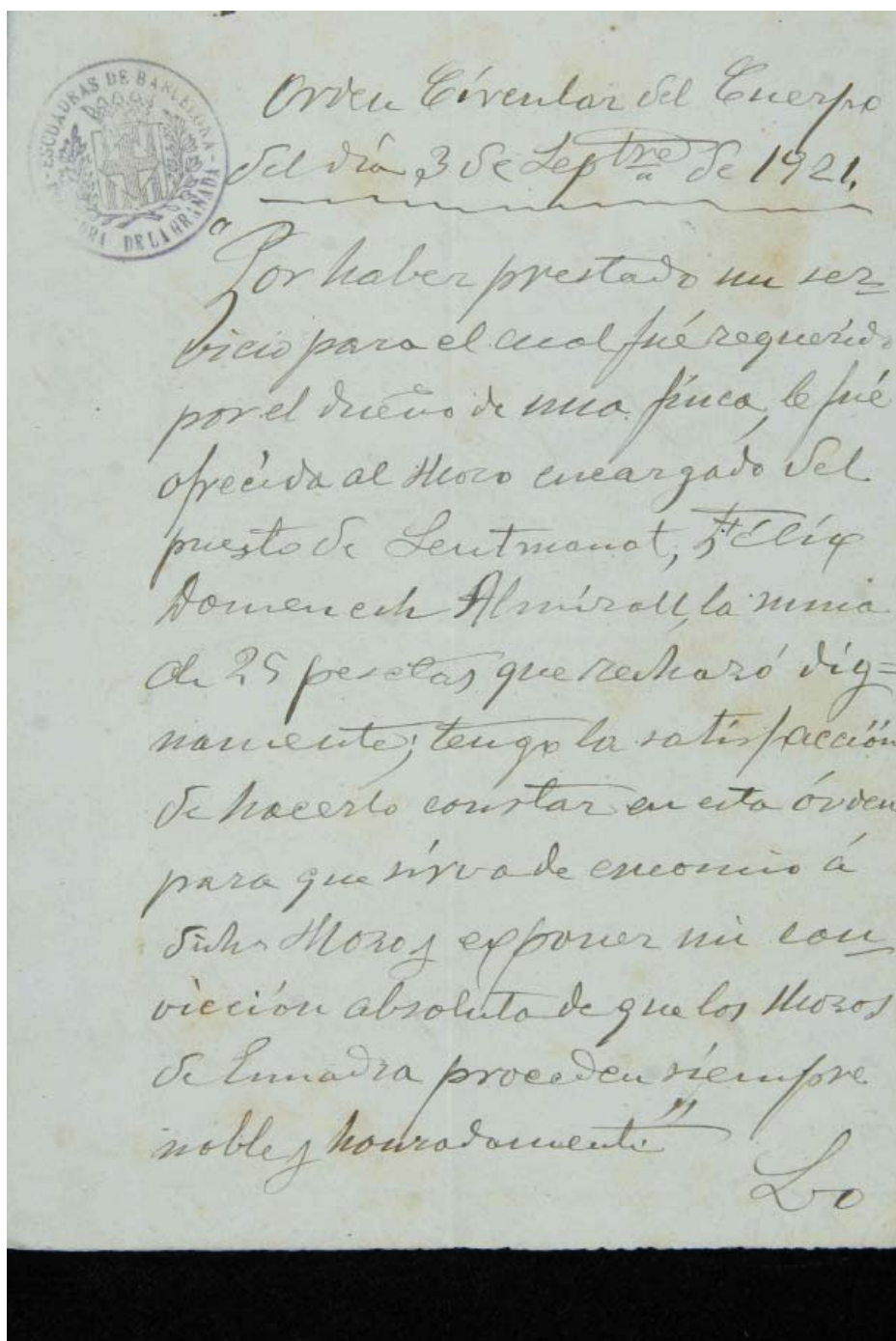
Alguns dels escrits revelen que en aquella època es va registrar un augment de robatoris i d'assalts a caravanes i automòbils. "Los frecuentes asaltos de malhechores realizados en cuadrilla contra viajeros, muy especialmente contra

carruajes automóviles, exigen que se active la vigilancia y se persiga a los asaltadores procediendo contra ellos con todo rigor", es lleix en una ordre datada el 12 de maig de 1921.

També hi figuren instruccions per localitzar a desertors de l'Àfrica, per tenir cura de l'uniforme i una d'específica que prohibeix rebre "dádivas" per Nadal de ciutadans agraiïts per la feina policial. En un altre document, datat el 3 de setembre de 1921, es pot llegir com "por haber prestado un servicio para el cual fue requerido por el dueño de una finca, le fue ofrecida al mosso encardado del puesto de Sentmenat Feliu Domnenech Alimrall la suma de 25 pesetas que

rechazó dignamente; tengo la satisfacción de hacerlo constar en esta orden para que sirva de encomio y exponer mi convicción absoluta de que los Mozos de Escuadra proceden siempre noble y honradamente”.

També ha estat digitalitzat un programa per ascendir a Mosso de primera, un abecedari per escriure en clau de forma encriptada o una ordre per augmentar la vigilància durant el mes d'agost perquè van créixer el robatoris als treballadors que rebien les pagues dels industrials .

Segons la historiadora i cap de la Secció de Gestió Documental i Arxiu del Departament d'Interior, **Maria Antònia Balsells**, aquesta documentació és valuosa per poder documentar una època, part del segle XIX i primer terç del XX,

marcada per les carlinades, el bandolerisme i la delinqüència, així com per documentar els hàbits quotidians dels habitants que vivien allunyats dels nuclis urbans, concretament a les muntanyes de l'Alt Penedès.

Digitalització

Aquests documents han estat digitalitzats pel Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació amb el suport de l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès i de l'Ajuntament de Mediona. El responsable de l'arxiu comarcal de l'Alt Penedès, **Josep Maria Masachs**, un dels impulsors de la digitalització, ha explicat que de les quatre còpies que s'han fet, una s'ha lliurat l'Ajuntament de Mediona, una altra s'ha dipositat a l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès, la tercera còpia es dipositarà a l'Arxiu Nacional de Catalunya per tal de engruixir el fons que aquesta institució conserva dels Mossos d'Esquadra i una altra es dipositarà a l'arxiu semiactiu de la Direcció General de la Policia.

La decisió de digitalitzar aquesta documentació es va prendre per garantir i preservar la seva conservació i per facilitar-ne l'accés als investigadors, ja que fins ara només es podien consultar els originals a l'Ajuntament de Mediona i ara es podran consultar tant a l'Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès (arxiu que pertany a la Xarxa d'arxius de la Generalitat de Catalunya) com a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Per a més informació, podeu contactar amb el gabinet de comunicació del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació: 935512148/2248/2269 o al correu electrònic comunicacio.direp@gencat.cat